MAHARASHTRA ADMINISTRATIVE TRIBUNAL
NAGPUR BENCH NAGPUR
ORIGINAL APPLICATION NO. 554 /2022 WITH
CIVIL APPLICATION NO. 215/2022 (D.B.)

Shri Rakesh S/o Gangadhar Maraskolhe,
Aged about 31 years, Occ. Home Guard,
R/o Lohara Village, Post MEL,
Tah. & Dist. Chandrapur.

Applicant.

Versus

1) The State of Maharashtra,
Through the Secretary,
Home Department,
Mantralaya, Mumbai-32.

2) The Add. Director General of Police,
Training & Special Force,
Maharashtra State,
Mumbai.

3) Samadeshak,
State Reserved Police Force,
Group No. 4, Nagpur.

4) The Director, Mahapariksha,
Maharashtra Information Technology
Corporation Limited (MAHA IT),
514, 5th Floor, Mantralaya,
Mumbai-32.

5) District Commandant (Zilha Samadeshak),
Home Guard Chandrapur,
Office at Near Kraist Hospital, Mahesh Nagar,
Tukum, Chandrapur, Tah. & Dist. Chandrapur.

Respondents

Shri A.B.Moon, ld. Advocate for the applicant.

Shri S.A.Deo, ld. C.P.O. for the respondents 1 to 3 & 5.

Shri S.P.Makkad holding for Shri S.M.Bhangde, ld. counsel for the respondent no. 4.

Coram :- **Hon'ble Shri M.A.Lovekar, Member (J) &**
Hon'ble Shri Vinay Kargaonkar, Member (A)

JUDGMENT

Judgment is reserved on 17th Jan., 2024.

Judgment is pronounced on 23rd Feb., 2024.

[Per:-Member (J)]

Heard Shri A.B.Moon, learned counsel for the applicant, Shri S.A.Deo, learned C.P.O. for the Respondents 1 to 3 & 5 and Shri S.P.Makkad holding for Shri S.M.Bhangde, ld. counsel for the R-4.

2. In response to advertisement dated 30.11.2019 (A-1) the applicant applied for the post of Armed Police Constable. Out of 117 posts 11 were reserved for Scheduled Tribe and one for Scheduled Tribe Home Guard. The applicant belongs to Schedule Tribe. His caste is Gond. The advertisement *inter alia* stipulated:-

> १६.२.६ गृहरक्षक / होमगार्ड आरक्षणः- महाराष्ट्र सहायक पोलीस उपनिरीक्षक चालक, पोलीस हवालदार चालक, पोलीस नाईक चालक व पोलीस शिपाई चालक (सेवाप्रवेश) नियम २०१९ मधील नियम १२ (ii) नुसार पोलीस शिपाई चालक पदांवर नियुक्ती करतांना एकूण पदांच्या ५% पदे गृहरक्षक दलात, पोलीस शिपाई चालकांची पदे भरण्यासाठी दिलेल्या जाहिरातीच्या दिनांकास गृहरक्षक दलात कमीत कमी ३ वर्ष (१०९५ दिवस) एकत्रित सेवा झालेल्या व सेवाप्रवेश नियमानुसार पोलीस शिपाई चालक पदासाठी आवश्यक शैक्षणिक व शारीरिक पात्रता पूर्ण करणाऱ्या, विहित वयोमर्यादेतील उमेदवारांसाठी समांतर आरक्षणांतर्गत राखीव आहेत:
>
> जाहिरातीच्या दिनांकास गृहरक्षक दलात ३ वर्षे (१०९५ दिवस) सेवा पूर्ण नसलेल्या उमेदवारास गृहरक्षक पदाचे आरक्षण लाभ देय होणार नाही. तसेच, जाहिरातीच्या

दिनांकास गृहरक्षक दलात ३ वर्षे (१०१५ दिवस) एकत्रित सेवा पूर्ण केल्याबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्यांचा म्हणजेच समादेशक यांचा दाखला / प्रमाणपत्र असणे आवश्यक आहे.

The applicant was possessing requisite experience of three years as Home Guard on the date of the advertisement. He had worked as Home Guard from 17.11.2016 onwards (A-2). The online application (A-4) did not require/call upon the applying candidates to submit experience certificate. In Written and Physical Examinations the applicant scored 167 marks (Annexures-A-5 & A-6) which was the top score for a candidate belonging to Scheduled Tribe. On 23.09.2021 documents furnished by the applicant, including experience certificate as Home Guard, were verified. Thereafter, by the impugned communication dated 10.05.2022 (A-12) the applicant was informed as follows:-

विषय :- पोलीस भरती सन २०१९ मध्ये गृहरक्षक दल या समांतर आरक्षण प्रवर्गातून आवेदन अर्ज सादर केल्याने भरती प्रक्रियातुन अपात्र केल्याबाबत.

उपरोक्त संदर्भाकित विषयान्वये सशस्त्र पोलीस शिपाई-२०१९ भरतीकरीता आपणास भरतीचे अनुषंगाने सादर केलेल्या कागदपत्रे व आवश्यक प्रमाणपत्रे पडताळणीच्या व मार्गदर्शन प्राप्त होण्याचे अधिन राहुन पुढील भरती प्रक्रीयेसाठी प्रवेश देण्यात आलेला होता. त्या अनुषंगाने संदर्भ क्रमांक ३ अन्वये अपर पोलीस महासंचालक, प्रशिक्षण व खास पथके यांचे कडील प्राप्त झालेल्या मार्गदर्शनानुसार तसेच जाहिरातीमधील मुद्या क्रमांक १६.२.६ अनुसार आपण सादर केलेले गृहरक्षक दलामध्ये ३ वर्ष सेवा पूर्ण केल्याचे प्रमाणपत्र हे दिनांक ०१/०३/२०२१ चे सादर केले असून सदर प्रमाणपत्र दिनांक ८/१/२०२० चे अंतीम तारखेच्या नंतरचे सादर केलेले असलेल्या कारणास्तव आपणास सदर भरती प्रकीयेतुन अपात्र ठरविण्यात येत आहे.

Hence, this Original Application.

3. Stand of respondent no. 3 is as follows. One post of Armed Police Constable was reserved for Scheduled Tribe Category Home Guard. As per the advertisement the last date for submitting applications was 22.12.2019. Circular dated 04.10.2021 (A-R-III) stipulated as follows:-

> उपरोक्त विषयाबाबत काही पोलीस घटक प्रमुखांकडून पोलीस भरती -२०१९ साठी प्रमाणपत्रांचा दिनांक (Cut off date) निश्चितीबाचतचे पत्र या कार्यालयास प्राप्त झालेली आहेत. त्यानुसार खालील नमूद घटक प्रमुखांना पुढीलप्रमाणे कळविण्यांत येत आहे :-
>
> प्रमाणपत्रांचा निश्चितीचा दिनांक (Cut off date): पोलीस भरती २०१९ च्या प्रमाणपत्रांचा निश्चितीचा दिनांक (Cut off date) याबाबत असे नमूद करण्यात येते की, अर्ज भरण्याच्या शेवटच्या दिनांकापर्यंत किंवा त्यापूर्वी सर्व प्रमाणपत्रे व अर्हता प्राप्त करुन घेणे उमेदवारांवर बंधनकारक राहिल म्हणजेच अर्ज भरण्याच्या शेवटच्या दिनांकानंतर (अर्ज स्विकृती प्रक्रिया बंद झाल्यानंतर) प्राप्त करुन घेण्यात आलेले प्रमाणपत्र ग्राह्य धरण्यात येणार नाही. तथापि, नॉन क्लिमिलियर चे प्रमाणपत्र मार्च २०२० पर्यंत ग्राह्य धरण्यात यावे.

By Circular dated 03.12.2019 (A-R-IV) last date to accept applications for various posts including that of Armed Police Constable was extended to 08.01.2020. Clauses 14.4, 14.8, 14.9 and 16.2.6 of the advertisement which read as under will show that the respondents had acted properly by disqualifying the applicant:-

> १४.४ निवडीच्या कोणत्याही टप्प्यावर (निवड प्रक्रिया सुरु झाल्यानंतर किंवा नियुक्तीनंतर कोणत्याही क्षणी) अर्जदार विहित अर्हता धारण न करणारा

आढळल्यास, ऑनलाईन अर्जात दिलेली माहिती अगर कागदपत्रे खोटी सादर केल्याचे किंवा खरी माहिती दडवून ठेवल्याचे निदर्शनास आल्यास शासनाची दिशाभूल केल्यामुळे त्यांच्यावर प्रत्यक्ष/अप्रत्यक्ष दबाव आणल्यास अथवा गैरप्रकारचा अवलंब केल्यास त्यास निवड प्रक्रियेतून वगळण्यात येईल व नियुक्ती झाली असल्यास कोणतीही पूर्वसूचना न देता त्याची नियुक्ती समाप्त करण्यात येवून त्यांच्या विरुध्द कायदेशीर कारवाई करण्यात येईल.

१४.८ उमेदवाराची ऑनलाईन परीक्षा ही त्यांनी ऑनलाईन अर्जात नमूद केलेल्या माहितीच्या आधारे गृहीत पात्रतेनुसार कोणतीही कागदपत्रे पूर्वतपासणी / छाननी न करता घेतली जाणार असल्यामुळे या परीक्षेत मिळालेल्या गुणांच्या आधारे उमेदवाराला निवडीबाबतचे कोणतेही हक्क राहणार नाहीत.

उमेदवारास पोलीस शिपाई चालक या पदासाठी (१) पोलीस आयुक्त / पोलीस अधीक्षक यांच्या आस्थापनेवरील पोलीस शिपाई चालक व (२) लोहमार्ग पोलीस दलातील पालीस शिपाई चालक अशा दोन पदांसाठी ऑनलाईन आवेदन अर्ज सादर करता येईल. प्रत्येक पदाच्या अर्जासाठी स्वतंत्र परीक्षा शुल्क आकारण्यात येईल. पोलीस शिपाई चालक पदासाठी उमेदवारांना ऑनलाईन पध्दतीने आवेदन अर्ज सादर करावा लागेल, ऑनलाईन पध्दतीने आवेदन अर्ज सादर करण्याची सुविधा www.mahapariksha.gov.in या पोर्टलवर उपलब्ध राहणार आहे.

पोलीस शिपाई चालक पदाच्या आवेदन अर्जासाठी उमेदवाराची लेखी परीक्षा महापरीक्षा पोर्टलद्वारे ऑनलाईन पध्दतीने आधी घेण्यात येणार आहे. जिल्हा पोलीस दलातील पोलीस शिपाई चालक व लोहमार्ग पोलीस दलातील पोलीस शिपाई चालक या दोन्ही पदांसाठी आवेदन अर्ज सादर केलेल्या उमेदवारांची ऑनलाईन परीक्षा एकदाच महापरीक्षा पोर्टलकडून घेण्यात येईल. शारिरीक चाचणीसाठी पात्र ठरलेल्या उमेदवारांचे मोजमाप व शारिरीक चाचणी उमेदवाराने ज्या पोलीस घटकासाठी अर्ज केला आहे, त्या पोलीस घटकांमार्फत घेण्यात येइल दोन घटकांतील शारीरिक चाचणीच्या तारखा एकाच दिवशी आल्यास त्याची जबाबदारी ह्या कार्यालयाची राहणार नाही व त्यामध्ये बदल करता येणार नाही. पोलीस शिपाई चालक पदांसाठी एकाच पोलीस घटकात एकापेक्षा जास्त अर्ज करण्यास मुभा नाही (उदा. उमेदवारांनी पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई / पुणे शहर यांच्या आस्थापनेवर पोलीस शिपाई चालक पदासाठी एकापेक्षा जास्त अर्ज करु नयेत), असे आढळल्यास संबंधीत उमेदवाराची उमेदवारी रद्द करण्यात येईल.

ऑनलाईन परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांमधून गुणवत्तेनुसार आवश्यक तेवढया प्रवर्गनिहाय उमेदवारांची शारिरीक चाचणीसाठी निवड करण्यात येईल. ऑनलाईन परीक्षा व शारिरीक चाचणी यामध्ये मिळालेले गुण एकत्र करुन गुणवत्ता यादी तयार केल्यानंतर आवश्यक तेवढया उमेदवारांची तात्पुरती निवडसूची तयार करुन उमेदवारांनी ऑनलाईन अर्जाल नमूद केलेल्या कागदपत्रांची सखोल छाननी केली जाईल, तात्पुरत्या निवड सूचीमधील जे उमेदवार कागदपत्र पडताळणीत पात्र ठरतील, त्यांचाच निवडसूचीमध्ये समावेश केला जाईल.

१४.९ सदर प्रक्रियेत उमेदवार अपात्र आढळल्यास त्यास निवड प्रक्रियेतून वगळण्यात येईल. पात्रता धारण न करणाऱ्या उमेदवारांना भरतीच्या कोणत्याही टप्पावर अपात्र करण्याचे संपूर्ण अधिकार अध्यक्ष, भरती समिती यांनी राखून ठेवले आहेत व याबाबत उमेदवाराची कोणतीही तक्रार विचारात घेतली जाणार नाही.

१६.२.६ गृहरक्षक / होमगार्ड आरक्षणः- महाराष्ट्र सहायक पोलीस उपनिरीक्षक चालक, पोलीस हवालदार चालक, पोलीस नाईक चालक व पोलीस शिपाई चालक (सेवाप्रवेश) नियम २०१९ मधील नियम १२ (ii) नुसार पोलीस शिपाई चालक पदांवर नियुक्ती करतांना एकूण पदांच्या ५% परे गृहरक्षक दलात, पोलीस शिपाई चालकांची पदे भरण्यासाठी दिलेल्या जाहिरातीच्या दिनांकास गृहरक्षक दलात कमीत कमी ३ वर्ष (१०९५ दिवस) एकत्रित सेवा झालेल्या व सेवाप्रवेश नियमानुसार पोलीस शिपाई चालक पदांसाठी आवश्यक शैक्षणिक व शारीरिक पात्रता पूर्ण करणाऱ्या, विहित वयोमर्यादेतील उमेदवारांसाठी समांतर आरक्षणांतर्गत राखीव आहेत:

जाहिरातीच्या दिनांकास गृहरक्षक दलात ३ वर्षे (१०९५ दिवस) सेवा पूर्ण नसलेल्या उमेदवारास गृहरक्षक पदाचे आरक्षण लाभ देय होणार नाही. तसेच, जाहिरातीच्या दिनांकास गृहरक्षक दलात ३ वर्षे (१०१५ दिवस) एकत्रित सेवा पूर्ण केल्याबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्यांचा म्हणजेच समादेशक यांचा दाखला / प्रमाणपत्र असणे आवश्यक आहे.

4. The applicant has relied on **The West Bengal University of Animal and Fishery Services & Ors. Vs. Nihar Janti Roy & Anr. 2014 SCC Online Cal 17321.** In this case no date was fixed in the employment

notification for submission of experience certificate and, therefore, acceptance of experience certificate after the cut off date was held to be proper.

5. The applicant has further relied on judgment of **Principal Bench of this Tribunal dated 07.06.2019 in O.A. No. 1086/2016 (Sunil Bhanudas Sumbe Vs. State of Maharashtra & 2 Ors.)** In this case, on facts, it was observed:-

> *It is, however, relevant that applicant did produce his experience certificate from Indian Navy at the time of verification and the same has not been disputed by respondent no. 2. Just because the applicant did not mention about it in the online application form, therefore, denying the fact that he had submitted the same during verification, cannot be discarded.*

Both these Rulings are clearly distinguishable on facts.

6. The respondents, on the other hand, have relied on **Sushila Dilip Mestry Vs. The State of Maharashtra & Ors. 2022 (6) ALL MR 130.** In this case it is held:-

> *Any aspirant seeking appointment in a reserved vacancy, be it vertical or horizontal, can only be considered if he/she possesses the relevant certificate, and if it is the requirement of the advertisement that such certificate must accompany the application, there can be no two opinions that the certificate must be available at least on the last date for receipt of applications so that it can accompany the application for appointment. In the absence of the certificate, the application is liable to be rejected treating it as incomplete.*
>
> *In this connection, we may also refer to the decision of the Supreme Court in District Collector & Chairman, Vizianagaram Social Welfare Residential School Society, Vizianagaram & Anr. V/ s. M. Tripura Sundari Devi (1990) 3 SCC 655., where it has been held in paragraph 6 as follows:*

"6. It must further be realized by all concerned that when an advertisement mentions a particular qualification and an appointment is made in disregard of the same, it is not a matter only between the appointing authority and the appointee concerned. The aggrieved are all those who had similar or even better qualifications than the appointee or appointees but who had not applied for the post because they did not possess the qualifications mentioned in the advertisement. It amounts to a fraud on public to appoint persons with inferior qualifications in such circumstances unless it is clearly stated that the qualifications are relaxable. No court should be a party to the perpetuation of the fraudulent practice. We are afraid that the Tribunal lost sight of this fact."

The aforesaid decision is an authority for the proposition that it would amount to a fraud on public if an appointment were made in disregard of the terms of the advertisement, unless the qualifications are relaxable. It has not been shown that the qualifications were relaxable in this case in the sense that the certificate could be submitted later on or even at the interview; therefore, we have no other option but to hold that the terms of the advertisement being inflexible, we cannot by a judicial fiat bring about a situation of fraud being committed on the public by taking a lenient view.

We have read the order of the Tribunal which has held that the petitioner did not possess the necessary qualifying documents on the date she had applied for public appointment. The observation that the petitioner not being vigilant in obtaining the documents at the appropriate time commends us to be acceptable. An aspirant for public employment is not expected to conduct herself in the manner the petitioner did, assuming arguendo that she indeed was the holder of a valid sports certificate which she had lost without any fault on her part.

Based on above analysis, we hold that the petitioner did not possess the requisite certificate on the last date of filing applications certifying that she had participated in a state-level competition and had been part of the winning team; hence, the respondents did not commit any error in not appointing her on the post of police constable.

7. The respondents have further relied on judgment of **Principal Bench of this Tribunal dated 29.04.2022 in O.A. No. 246/2022 (Shri Ganesh Maruti Jagtap Vs. State of Maharashtra & 2 Ors.).** This Ruling squarely applies to the facts of the case, the only

difference being in the said case driving licence was issued after cut off date i.e. 08.01.2020 whereas in the instant case experience certificate was issued after said cut off date. The Principal Bench observed:-

> *However, the applicant did not possess a valid driving license on the cut-off date, i.e. 8.1.2020. Hence, he was declared disqualified as his LMV License was beyond the cut-off date. The Driving License zerox copy submitted by the applicant during the scrutiny process shows issuance of Driving License is 14.1.2020, i.e. after the cut-off date prescribed by Respondent no. 1. Learned C.P.O further pointed out that as per the advertisement dated 30.11.2019, the cut-off date is 22.12.2019 and in due course the cut-off date was extended up to 8.1.2020. Learned C.P.O relied on the judgment of this Tribunal, Aurangabad Bench dated 29.11.2011, in O.A. 821/2011 & Ors, wherein the applicants were not given extension for submitting the Domicile Certificates beyond the cut-off date.*
>
> *We have considered the submissions of both the parties. In view of the fact that the applicant did not submit his driving license before the cut-off date, i.e. 8.1.2020, the Respondents have rightly declared the applicant disqualified. The said examination has been held all over the State of Maharashtra and the candidature of other similarly situated candidates has also been rejected.*

8. The respondents have further relied on **Ashok Kumar Sonkar Vs. Union of India & Ors. 2007 (4) SCC 54**. In this case it is held that the Court will not issue a direction insisting upon compliance of useless formality. In a given case, where no prejudice is shown or no different result is possible, the formality of notice can be dispensed with.

9. A conjoint consideration of aforestated material shows that the applicant ought to have produced experience certificate which was issued not after the cut off date i.e. 08.01.2020. In this case experience

certificate (A-A-2) was issued on 01.03.2021 and hence the applicant was rightly held to be disqualified. In the result, **the O.A. is dismissed and C.A. is disposed of with no order as to costs.**

(V.Kargaonkar)
Member(A)

(M.A.Lovekar)
Member (J)

aps
Dated – 23/02/2024

I affirm that the contents of the PDF file order are word to word same as per original Judgment.

Name of Steno : Akhilesh Parasnath Srivastava.

Court Name : Court of Hon'ble Member (J)
& Hon'ble Member (A).

Judgment signed on and pronounced on : 23/02/2024.

Uploaded on : 24/02/2024.